

Onderzoek Afvalbeleid

Slidrecht

Start

Planning voor vanavond

1. Kennismaking
2. Belangrijkste stappen
3. Belangrijkste vraagstukken
4. Bespreken vragen in het onderzoek
5. Verspreiding van het onderzoek

1. Kennismaking

2. Belangrijkste stappen

Uitgevoerde stappen

1. Bestudering relevante stukken en analyse van beeldbepalende en oordeelsvormende vergadering (*beeldmateriaal*)
2. Verdiepende gesprekken met materiedeskundigen (*Bert Nederlof en Thijs Veerman*)
3. Aanvullende issues van partijen

Vanavond

4. Bespreken van de belangrijkste thema's en check op volledigheid

Volgende stappen

5. Uitsturen onderzoek
6. Bespreken uitkomsten met gemeenteraad
7. Compacte rapportage met uitkomsten

Opbrengst stap 1 t/m 3: ruim 60 issues

Partij	Thema	Beschrijving Issue
CDA	Voorlichting & Bewustwording	Hoe kunnen we ervoor zorgen dat inwoners zich zó betrokken voelen bij het afvalprobleem dat zij hun gedrag uit zichzelf willen aanpassen?
CDA	Voorlichting & Bewustwording	Stevige bewustwordingscampagne nodig. Gebruik voorbeelden van recycling en beelden.
D66	Voorlichting & Bewustwording	Minder afval begint bij consumptiegedrag en goed scheiden. Te weinig aandacht en geld voor voorlichting en gedragsverandering.
D66	Voorlichting & Bewustwording	Te weinig aandacht voor dit onderwerp in beleidsnotitie
Pro Sliedrecht	Voorlichting & Bewustwording	Inzetten op voorlichting
SGP/ChristenUnie	Voorlichting & Bewustwording	Wat is het effect geweest van de voorlichtingscampagne in 2019?
VVD	Voorlichting & Bewustwording	De gemeente moet zelf goede voorbeeld geven. Hier is winst te behalen. Waarom staat er niets over afvalscheiding door gemeentelijke organisaties in stuk.
CDA	Afvalstelsel (Difstar & Nascheiding)	Wat is het meest geschikte moment in het jaar om een nieuw afvalstelsel in te voeren?
D66	Containers op slot	Voorstander van afsluiting middels pasje om zwerfvuil te voorkomen maar tegen betaling per zak of gewicht. Oftewel: variabel tarief op 0.
PvdA	Containers op slot	Invoeren pasjes slecht idee. Wordt te duur voor met name mensen met kinderen (luiers) en incontinentiemateriaal.
PvdA	Containers op slot	Bewustwording was insteek, niet de invoering van een pasjessysteem
Slydrecht.nu	Containers op slot	Willen minder restafval, maar niet met pasjessysteem, leidt tot hogere kosten voor inwoners. Vindt sowieso het afvalprobleem meevallen. Oneerlijk systeem voor mensen met kinderen (luiers) en incontinentiemateriaal. Goed gedrag wordt afgestraft. Tegen voorstel.
CDA	Afvaltoerisme	Afvaltoerisme van elders naar Sliedrecht is niet onwaarschijnlijk zodra alle omliggende gemeenten overstappen op difstar. Dit maakt het probleem in Sliedrecht groter. Bovendien betaalt Sliedrecht dan meer afvalbelasting. Hoe kunnen we dat voorkomen?
SGP-ChristenUnie Sliedrecht	Afvaltoerisme	Hoe voorkomen we dat we 'in het fuik van difstar' worden gedreven, als omliggende gemeenten dat wel doen? Effect is dan dat mensen hun afval in Sliedrecht kwijt willen, waar de Sliedrechter voor moet opdraaien
Slydrecht.nu	Afvaltoerisme	Bij een regionale aanpak kan dumpen in andere gemeente voorkomen worden.
D66	Afvaltoerisme & Zwerfafval	Extra ritten nodig voor zwerfafval. Door toename zwerfafval en afvaltoerisme zijn extra ritten nodig wat leidt tot hogere kosten
VVD	Afvaltoerisme & Zwerfafval	Difstar leidt tot toename zwerfafval en afvaltoerisme. Voortdurend aandacht nodig voor voorlichting en positieve stimulatie
CDA	Bedrijfsafval	Afvalscheiding bedrijven is onder de maat. Bedrijven moeten gestimuleerd worden hun afval beter te scheiden. Moeilijk uit te leggen aan inwoners dat dit nu niet gebeurt. Wil hier toezeggingen over
D66	Bedrijfsafval	Afvaltoerisme en bedrijfsafval. Huishoudens zijn niet het probleem. 'Vreemd' afval wel. Ook de inzameling van bedrijfsafval kan veel beter. Kosten komen nu indirect bij bewoners terecht.
VVD	Bedrijfsafval	De gemeente heeft geen zorgplicht tav scheiden bedrijfsafval. Gemeente heeft geen zorgplicht tav inzamelen bedrijfsafval, maar bedrijven hebben wel een verantwoordelijkheid. Willen een juridisch en praktische uitwerking op dit onderwerp. Hier is winst te behalen
VVD	Difstar & Nascheiding	Belonen goed gedrag. Goed gedrag belonen en in beeld brengen. Het huidige systeem met scholen werkt goed; waarom wordt dit niet verder uitgewerkt?
SGP/ChristenUnie	Difstar & Nascheiding	Voor meest duurzame systeem met acceptabele kosten. Waarom is er geen budget voor GFT containers op een aantal plekken?
VVD	Difstar & Nascheiding	Nascheiden. Andere gemeenten zijn juist gestopt met difstar en gaan nu nascheiden. Is goedkoper en effectiever. Wensen een onderzoek hier naar

3. Belangrijkste vraagstukken

Voorkomen van afvaltoerisme

- Containers op slot?

Stimuleren scheiden van afval

- Voorlichting en bewustwording
- Diftar
 - Zwerfafval en handhaving
 - Bedrijfsafval
 - Impact op groepen *(zoals mantelzorgers, hondenbezitters, grotere gezinnen en bij hoogbouw)*

Is nascheiding een optie?

Milieu /
Duurzaamheid

Gemak voor inwoners

Kosten voor inwoners

4. Vragenlijst

Achtergrondkenmerken

age

Wat is uw geboortejaar?

2006 of jonger

sex

Wat is uw geslacht?

- ☐ Man
- ☐ Vrouw
- ☐ Anders

Wat is de hoogste opleiding die u heeft afgemaakt?

- ☐ WO doctoraal of master
- ☐ HBO/WO bachelor of kandidaats
- ☐ HAVO/VWO bovenbouw, WO/HBO propedeuse
- ☐ MBO 2-3-4, of MBO voor 1998
- ☐ Eerste drie jaar HAVO/VWO, MAVO, VMBO (theoretisch en gemengde leerweg)
- ☐ MBO 1, LBO, VBO, VMBO (kader- en beroepsgerichte leerweg)
- ☐ Basisonderwijs
- ☐ Geen onderwijs
- ☐ Weet ik niet/geen opgave

woonsituatie

Waar woont u?

- ☐ In het dorpscentrum
- ☐ In een woonwijk
- ☐ In het buitengebied

In wat voor een woning woont u?

- ☐ Een vrijstaand huis
- ☐ Een twee onder één kap woning
- ☐ Een rijtjeshuis
- ☐ Een appartement (hoogbouw / beneden- of bovenwoning)
- ☐ Anders, namelijk

Visie op afval

Houding

iQ

Kunt u aangeven in hoeverre u het eens of oneens bent met de volgende stellingen?

	Helemaal niet mee eens	Niet mee eens	Neutraal	Mee eens	Helemaal mee eens
Ik maak me zorgen over de hoeveelheid afval die we met z'n allen produceren	☐	☐	☐	☐	☐
Ik kan een verschil maken door afval zoveel mogelijk te scheiden	☐	☐	☐	☐	☐
Ik koop zo min mogelijk producten met een (plastic) verpakking	☐	☐	☐	☐	☐
Ik scheid mijn afval zoveel mogelijk	☐	☐	☐	☐	☐

Het huidige Afvalbeleidsplan 'Sliedrecht hergebruikt het!' is opgesteld in 2014 en is dus toe aan vernieuwing. Wat zou bij dit nieuwe beleid volgens u het meeste prioriteit moeten hebben?

Zet hetgeen wat volgens u de hoogste prioriteit moeten hebben bovenaan (1) en hetgeen met laagste prioriteit onderaan (3). Dit doet u door ze naar boven of naar beneden te slepen.

Lage kosten

1

Duurzaamheid / Milieu

2

Gemak voor inwoners

3

Behalen landelijke doelstelling

In 2019 heeft de gemeente Sliedrecht gemiddeld 210 kg restafval per inwoner opgehaald. Om de landelijke doelstelling van gemiddeld 100 kilo restafval per inwoner per jaar te halen, moet dit dus meer dan halveren. Hoe belangrijk vindt u het dat de gemeente Sliedrecht deze doelstelling haalt?

- ☐ Heel belangrijk
- ☐ Belangrijk
- ☐ Niet belangrijk, maar ook niet onbelangrijk
- ☐ Niet belangrijk
- ☐ Helemaal niet belangrijk

doelstelling_hoe

iQ

Hoe denkt u dat de doelstelling om gemiddeld 100kg restafval per inwoners het best behaald kan worden?

Zet hetgeen wat volgens u de beste methode is bovenaan (1) en de minst goede methode onderaan (5). Dit doet u door ze naar boven of naar beneden te slepen.

Inwoners laten betalen voor hun restafval

1

Meer voorlichting geven over waarom afvalscheiding belangrijk is

2

Het voor inwoners makkelijker maken om afval te scheiden

3

Meer voorlichting geven over welk afval op welke plek moet worden ingeleverd

4

Duidelijk maken hoeveel mensen al hun afval scheiden

5

Voorkomen van afvaltoerisme

Thema	Beschrijving Issue
Containers op slot	Voorstander van afsluiting middels pasje om zwerfvuil te voorkomen maar tegen betaling per zak of gewicht. Oftewel: variabel tarief op 0.
Containers op slot	Invoeren pasjes slecht idee. Wordt te duur voor met name mensen met kinderen (luiers) en incontinentiemateriaal.
Containers op slot	Bewustwording was insteek, niet de invoering van een pasjessysteem
Containers op slot	Willen minder restafval, maar niet met pasjessysteem, leidt tot hogere kosten voor inwoners. Vindt sowieso het afvalprobleem meevallen. Oneerlijk systeem voor mensen met kinderen (luiers) en incontinentiemateriaal. Goed gedrag wordt afgestraft. Tegen voorstel.
Afvaltoerisme	Afvaltoerisme van elders naar Sliedrecht is niet onwaarschijnlijk zodra alle omliggende gemeenten overstappen op diftar. Dit maakt het probleem in Sliedrecht groter. Bovendien betaalt Sliedrecht dan meer afvalbelasting. Hoe kunnen we dat voorkomen?
Afvaltoerisme	Hoe voorkomen we dat we 'in het fuik van diftar' worden gedreven, als omliggende gemeenten dat wel doen? Effect is dan dat mensen hun afval in Sliedrecht kwijt willen, waar de Sliedrechter voor moet opdraaien
Afvaltoerisme	Bij een regionale aanpak kan dumpen in andere gemeente voorkomen worden.

Containers op slot?

Slot

iQ

In hoeverre bent u het eens met de volgende stelling?

	Helemaal niet mee eens	Niet mee eens	Neutraal	Mee eens	Helemaal mee eens
Om te voorkomen dat mensen en bedrijven die daar niet voor betalen toch restafval in de containers dumpen, moeten de afvalcontainers alleen met een pasje geopend kunnen worden	☐	☐	☐	☐	☐
Als omliggende gemeenten een slot op hun afvalcontainers plaatsen, moet de gemeente Sliedrecht dat ook doen om te voorkomen dat andere mensen hun afval hier komen dumpen	☐	☐	☐	☐	☐
Het openen van afvalcontainers met een pasje is veel te lastig en moet daarom nooit worden ingevoerd, ook als andere mensen dan hun afval hier komen dumpen	☐	☐	☐	☐	☐

Diftar

Dilemma	Thema	Beschrijving Issue
Diftar	Afvaltoerisme	Bij een regionale aanpak kan dumpen in andere gemeente voorkomen worden.
Diftar	Afvaltoerisme & Zwerfafval	Diftar leidt tot toename zwerfafval en afvaltoerisme. Voortdurend aandacht nodig voor voorlichting en positieve stimulatie
Diftar	Diftar & Nascheiding	Belonen goed gedrag. Goed gedrag belonen en in beeld brengen. Het huidige systeem met scholen werkt goed; waarom wordt dit niet verder uitgewerkt?
Diftar	Diftar & Nascheiding	Beleid hoeft pas ingevoerd te worden in 2023. Waarom niet wachten op mogelijke innovaties op het gebied van afvalverwerking?
Diftar	Diftar & Nascheiding	diftar levert een te kleine besparing op (10 kilo per jaar per huishouden) om milieudoelstelling te halen
Diftar	Diftar & Nascheiding	Beeld in andere gemeenten niet positief. En wat te doen aan scenario dat afval buiten Sliedrecht gedumpt gaat worden of aangeboden wordt via GFT-afval.
Diftar	Diftar & Nascheiding	Te weinig draagvlak zal leiden tot uitvoeringsproblemen
Diftar weging	Diftar & Nascheiding	Weet niet of weging van minicontainers mogelijk is; stelt onderzoek voor om te bezien of ook GFT afval gewogen kan worden en dus de kosten nog eerlijker te verdelen
Diftar	Handhaving & Privacy	Om het dumpen van afval te voorkomen moeten boetes ingevoerd worden en dus ook handhaving.
Diftar	Handhaving & Privacy	Welke privacyrisico's kleven er aan een diftarsysteem?
Diftar met betaalpasje	Handhaving & Privacy	Het werken met betaalpasjes vereist registratie terwijl gemeld wordt dat er geen herleidbare data gebruikt worden bij het diftarsysteem. Dit kan niet kloppen.
Diftar met weging	Zwerfafval	Geen voorstander. Wel voorstander van diftar zonder weging met het variabele tarief op 0. Jaarlijkse opnieuw vaststellen.
Diftar	Zwerfafval	Hoe kunnen we ervoor zorgen dat er geen afval naast vuilcontainers wordt gedumpt?
Diftar	Zwerfafval	Hoe voorkomen we dat diftar leidt tot afvaldumpingen, omdat mensen weigeren geld te betalen ('beboeten') voor het wegbrengen van afval?
Diftar	Zwerfafval & Afvaltoerisme	In gemeenten waar het (betaal)systeem is ingevoerd, ontstond toename van afvaltoerisme en zwerfvuil. Is in andere gemeenten dus alweer afgeschaft.
Diftar	Zwerfafval & Afvaltoerisme	In andere gemeenten is diftar juist weer afgeschaft omdat het leidt tot het dumpen van afval. Bovendien wordt de doelstelling (toename scheiden) niet behaald. Geen voorstander dus.
Diftar	Zwerfafval & Afvaltoerisme	Sliedrecht heeft geen BOA's om te handhaven. Aanstellen BOA's wordt te duur.

Diffar

diffar

iQ

In hoeverre bent u het eens met de volgende stelling?

	Helemaal niet mee eens	Niet mee eens	Neutraal	Mee eens	Helemaal mee eens
Inwoners die meer restafval aanbieden, zouden ook meer moeten betalen	☐	☐	☐	☐	☐
Mensen die beter afval scheiden en dus minder restafval hebben, zouden ook minder afvalstoffenheffing moeten betalen	☐	☐	☐	☐	☐
De gemeente Sliedrecht moet afvalscheiding bij inwoners afdwingen door inwoners te laten betalen voor hun restafval	☐	☐	☐	☐	☐

Argumenten slot & diftar

argumenten_diftar

iQ

In het voorgestelde uitvoeringsprogramma "Van Afval Naar Grondstof" wordt voorgesteld om de containers voor restafval van een slot te voorzien en inwoners te laten betalen voor hun restafval (diftar). Hoe belangrijk vindt u onderstaande argumenten om het diftar-systeem in te voeren?

	Helemaal niet belangrijk	Niet belangrijk	Niet onbelangrijk, maar ook niet belangrijk	Belangerijk	Heel belangrijk
Zo wordt voorkomen dat inwoners uit andere gemeente gratis hun afval komen dumpen	☐	☐	☐	☐	☐
Zo wordt voorkomen dat bedrijven hun afval gratis komen dumpen	☐	☐	☐	☐	☐
Dat veel inwoners hierdoor beter hun afval zullen scheiden	☐	☐	☐	☐	☐
Dat inwoners hierdoor bewuster worden van hun hoeveelheid (rest)afval die ze hebben	☐	☐	☐	☐	☐
Inwoners die hun afval beter scheiden, worden hiervoor financieel beloond	☐	☐	☐	☐	☐

Verwachte consequenties diftar

consequenties diftar

iQ

Hieronder volgen een aantal stellingen. Geef voor iedere stelling aan hoe waarschijnlijk u het vindt dat onderstaande dingen zullen gebeuren

	Dit zal zeker niet gebeuren	Dit zal waarschijnlijk niet gebeuren	Dit zal waarschijnlijk wel gebeuren	Dit gaat zeker gebeuren
Als mensen per zak restafval moeten betalen, zullen veel afvalzakken naast de container geplaatst worden	☐	☐	☐	☐
Als mensen per zak restafval moeten betalen, zullen veel mensen hun restafval in de gratis containers gooien om geld te besparen, waardoor de afvalscheiding niet meer werkt	☐	☐	☐	☐
Betalen per zak restafval zal tot extra kosten leiden omdat er meer zwerfvuil moet worden opgeruimd	☐	☐	☐	☐
Als mensen zich meer bewust worden van hoeveel ze weggooien, zal er minder afval worden aangeboden	☐	☐	☐	☐
Door mensen te laten betalen voor hun restafval, zullen mensen hun afval beter scheiden	☐	☐	☐	☐
Als inwoners in omliggende gemeenten voor hun restafval moeten betalen zullen ze hun restafval in onze gemeente weg gaan gooien	☐	☐	☐	☐

Zorgen bij diftar & Impact op groepen

zorgen_diftar

iQ

In hoeverre maakt u zich zorgen over onderstaande zaken als bij het nieuwe afvalbeleid van Sliedrecht de containers op slot zouden gaan, waarbij inwoners voor hun restafval zouden moeten betalen?

	Helemaal geen zorgen	Bijna geen zorgen	Een beetje zorgen	Redelijk veel zorgen	Veel zorgen
Dat inwoners hun afvalzak naast de afvalcontainer zullen plaatsen, waardoor veel zwerfafval ontstaat	☐	☐	☐	☐	☐
Dat het openen van de afvalcontainer met een pasje ingewikkeld is voor inwoners	☐	☐	☐	☐	☐
Dat het openen van de afvalcontainer met een pasje ingewikkeld is voor mantelzorgers	☐	☐	☐	☐	☐
Dat het scheiden van afval ingewikkeld kan zijn voor mensen die in hoogbouw wonen	☐	☐	☐	☐	☐
Dat hondenbezitters gedupeerd worden als ze moeten betalen voor het inleveren van poepafval	☐	☐	☐	☐	☐
Dat grotere gezinnen in principe meer restafval hebben, waardoor ze dus ook meer moeten betalen	☐	☐	☐	☐	☐
Dat inwoners van Sliedrecht hun afval gratis in omliggende gemeente zullen dumpen	☐	☐	☐	☐	☐
Dat de privacy van inwoners wordt aangetast	☐	☐	☐	☐	☐

Voorlichting & Bewustwording

Bewustwording

iQ

In hoeverre bent u het eens met de volgende stelling? Geef aan in de volgende tabel:

	Helemaal niet mee eens	Niet mee eens	Neutraal	Mee eens	Helemaal mee eens
In plaats van het hele afvalstelsel op de schop te gooien, moet de gemeente veel meer voorlichting geven over het scheiden van afval	☐	☐	☐	☐	☐
In plaats van het hele afvalstelsel op de schop te gooien, moet het inwoners gemakkelijker worden gemaakt om hun gescheiden afval in te leveren	☐	☐	☐	☐	☐
Door meer voorlichting over het scheiden van afval kan de doelstelling (van 210 naar 100 kilo restafval per inwoner per jaar) binnen het huidige afvalstelsel gehaald worden	☐	☐	☐	☐	☐
Als de doelstelling om gemiddeld 100 kg restafval per inwoner niet gehaald kan worden binnen dit afvalstelsel, moet het afvalstelsel op de schop	☐	☐	☐	☐	☐

Nascheiding

nascheiding

iQ

In hoeverre bent u het eens met de volgende stelling?

	Helemaal niet mee eens	Niet mee eens	Neutraal	Mee eens	Helemaal mee eens
Het afvalbeleid in de gemeente Sliedrecht moet in de eerste plaats simpel zijn, ook als dat duurder voor inwoners is	☐	☐	☐	☐	☐
Afvalscheiding is te ingewikkeld voor inwoners, dat moet de afvalverwerker gewoon doen (nascheiding)	☐	☐	☐	☐	☐
In plaats van inwoners afval te laten scheiden, zou de afvalverwerker dat moeten doen (nascheiding), ook als de grondstoffen dan van mindere kwaliteit zouden zijn	☐	☐	☐	☐	☐
In plaats van inwoners afval te laten scheiden, zou de afvalverwerker dat moeten doen (nascheiding), ook als mensen zich hierdoor minder bewust worden van het afval dat ze creëren	☐	☐	☐	☐	☐
In plaats van inwoners afval te laten scheiden, zou de afvalverwerker dat moeten doen (nascheiding), ook als dat hogere kosten met zich meebrengt	☐	☐	☐	☐	☐

Vele tinten groen

Rural Sociology

Environmental Policy Preferences and Economic Interests. The Nature/Agriculture and Climate/Energy Dimension in the Netherlands

Journal:	<i>Rural Sociology</i>
Manuscript ID	Draft
Wiley - Manuscript type:	Original Article
Keywords:	Europe, Political Sociology and Political Economy, Quantitative Methods
Abstract:	The idea that citizens' support for environmental policies depends on their economic interest and the community in which they live, has been debated extensively in the literature on environmental attitudes. However, this literature has not differentiated between different policy dimensions that concern measures that would affect groups in different ways. This paper finds differentiates between a nature/agriculture dimension that divides those who prioritise the interest of farmers over those who prioritize the well-being of animals and the protection of nature and a climate/energy dimension that divides those who prioritise the interest of energy-intensive sectors from those who prioritise the need to fight climate change. One's position on the nature/agriculture dimension reflects in particular whether one lives in rural or an urban community; one's position on the climate/energy dimension reflects one's financial security. These two dimensions also help to explain voting for different parties in the Dutch multiparty system.

Houding ten opzichte van milieu

tinten_groen_1

iQ

Kunt u aangeven in hoeverre u het eens of oneens bent met de volgende stellingen?

	Helemaal niet mee eens	Niet mee eens	Neutraal	Mee eens	Helemaal mee eens
Om files te verminderen moeten meer wegen worden aangelegd, ook al gaat dat ten koste van investeringen in het openbaar vervoer	☐	☐	☐	☐	☐
Woningeigenaren moeten een subsidie kunnen krijgen om hun huis los te koppelen van de gasaansluiting	☐	☐	☐	☐	☐
Nederland moet normen voor de luchtkwaliteit strenger maken dan Europese richtlijnen	☐	☐	☐	☐	☐

	Helemaal niet mee eens	Niet mee eens	Neutraal	Mee eens	Helemaal mee eens
Wilde dieren die schade aan landbouw veroorzaken, mogen worden gedood	☐	☐	☐	☐	☐
Boeren hebben alleen recht op subsidies van de overheid als ze natuur en milieu beschermen	☐	☐	☐	☐	☐
De grootschalige veehouderij moet worden teruggedrongen, ook al wordt vlees daardoor duurder	☐	☐	☐	☐	☐

5. Verspreiding van het onderzoek

Waar

- Kieskompas-panel (235 panelleden)
- Gemeentepagina
- Lokale en regionale media (link + QR-code)
- Sleutelfiguren gemeente
- Social media

Hoe?

- Link naar het onderzoek
- QR-code